

Kommunenes evaluering av krisehåndtering under koronapandemien

Om malen

Alle kommuner skal evaluere krisehåndteringen under koronapandemien (jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt). Dersom kommunen ikke har utarbeidet en egen plan for evalueringen, kan denne malen brukes. Malen inneholder tema og spørsmål som kan være nyttige å ha med i evalueringen. Ta ut eller legg inn spørsmål ut fra hva dere er interessert i å finne ut av om egen krisehåndtering.

Legg vekt på å finne ut hva som har fungert og som må bevares, og hva som bør forbedres. Hvordan kan erfaringene fra koronapandemien brukes til å bedre håndteringen av kommende hendelser?

FORMÅL OG AVGRENSING

Formålet med denne revalueringen er å beskrive de erfaringene kommunene har gjort seg under pandemien hittil. Identifisere læringspunkter, se hva som bør forsterkes og hva som eventuelt bør endres i kommende krisehåndtering.

Evalueringen omhandler kommunens krisehåndteringsevne, inkludert helse- og omsorgsberedskapsplanene.

Kommuner som har samarbeidet om håndteringen må gjerne evaluere sammen, og beskrive hvordan samarbeidet ble etablert og hvordan det fungerte.

METODE OG PROSESS

Beskriv hvordan evalueringen er gjennomført. Det vil si hva slags informasjon evalueringen bygger på og hvordan denne er samlet inn, samt hvilke aktører som har vært involvert i evalueringen.

I evalueringen av en langvarig hendelse som covid-19-pandemien har det foregått viktig læring, og endring underveis som resultat av dette. For videre læring er det en styrke om slike positive endringer også fremkommer i evalueringen.

AKTØRBILDET OG HENDELSESFORLØP

- Hvilke offentlige og private aktører har vi hatt mest samarbeid/kontakt med i håndteringen av pandemien? *Lag en oversikt.*
- Hvordan har hendelsesforløpet til pandemien vært i vår kommune? *Gi en kort beskrivelse.*

FORBREDELSER OG BEREDSKAP - hvilket utgangspunkt hadde vi?

- Hvilke relevante risiko- og sårbarhetsanalyser hadde vi?
- Hvilke relevante planverk hadde vi? Smittevern/pandemi, generell helseberedskap, kontinuitetsplanverk på ressurser (personell, utstyr, lokaler) mv.

- I hvilken grad var smittevernplan/helseberedskapsplan samordnet med overordnet beredskapsplan og øvd i forkant av pandemien?
- I hvilken grad hadde vi tilstrekkelig kompetanse innen samfunnsmedisin og beredskap samt juridisk kompetanse til å håndtere pandemien?
I hvilke grad var kommunens utøvende helseledelse/kommunelegefunksjon integrert med vår kommunale kriseledelse? Er dette beskrevet i planverket?
- Hvilket utgangspunkt hadde vi med tanke på smittevernutstyr (beholdningsstatus) og gjennomføring av TISK (personell, kompetanse, utstyr og digitale verktøy)?
- Hadde vi etablerte samarbeidsavtaler med spesialisthelsetjenesten for samhandling ved beredskapshendelser?
- I hvilke grad var kriseledelsen og helseledelsen forberedt på omstilling og omprioritering av tjenestene, for blant annet prioritering av TISK og vaksinerings?
 - Var nødvendige grep og prioriteringer beskrevet i planverket?
- Hvilken nytte hadde vi av disse forberedelsene, og hva bør vi gjøre annerledes i fremtiden?

KRISEHÅNDTERING – hvordan har vi håndtert pandemien og konsekvensene av denne?

Smittevern- og annet medisinsk utstyr

- Hvordan fikk vi nok utstyr? Samordning, fordeling, innkjøp og lager
- Hadde vi nødvendige leverandøravtaler og samarbeidsavtaler?

TISK - Testing Isolering Smittesporing og Karantene

- Hvordan gjennomførte vi testing?
 - Hvordan organiserte vi testing, sentralisert eller desentraliserte teststasjoner?
 - Interkommunalt samarbeid/samarbeid med helseforetak etc.
 - PCR/Hurtigtest, hvilken lab brukte vi og responstid?
- Hvordan gjennomførte vi isolering?
- Hvordan gjennomførte vi smittesporing?
- Hvordan gjennomførte vi karantenering?
- Hvordan omstilte vi oss til TIST/nedjustert TISK i stedet for TISK?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Vaksinering

- Hvordan ble vaksinering gjennomført? Ressurser, samordning, fordeling, prioritering
- Hva har kommunen gjort i form av målrettet arbeid for å identifisere og kartlegge grupper av uvaksinerte, nå frem med kommunikasjon til disse, samt iverksatte målrettede tiltak?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Informasjonsutveksling og situasjonsforståelse

- Hvordan var informasjonsflyten internt?
 - Hvordan delte og mottok vi informasjon mellom interne enheter?
 - Nytte av møter i kriseledelse?
- Hvordan fikk vi informasjon fra eksterne aktører? For eksempel om nasjonale veiledere, om beslutninger, råd og tiltak mv.
 - Var oppdrag og rapporteringskrav fra sentrale myndigheter koordinert?
- Hvem var avhengig av informasjon fra oss? Hvordan delte vi denne?
- Hvilken nytte hadde vi av møter/samhandling i etablert helsefelleskap?

- Hvordan gikk rapporteringen vertikalt og horisontalt?
 - Hadde vi en hensiktsmessig møtестruktur?
 - Hadde vi digitale verktøy og –plattformer som fungerte?
- Risikobilde og tiltaksnivå
 - Hvordan fastsatte vi tiltaksnivå?
 - Fikk vi etablert tilstrekkelig epidemiologisk situasjonsoversikt?
 - Hvordan gjennomførte vi fortløpende risikovurderinger basert på den epidemiologiske situasjonen?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Intern organisering av kriseorganisasjonen

- Hva slags kriseorganisasjon har vi hatt gjennom pandemien?
 - Har kriseorganisasjonen vært fleksibel eller mer "fast"?
- Hva var beredskapskoordinators og kommunelegens rolle og ansvar i kriseorganisasjonen?
- Var den enkelte sektor/virksomhet bevisst sitt ansvar for beredskap under hendelsen? Endret bevisstheten seg under hendelsen?
- Har kommunens utøvende helseledelse/kommunelege i tilstrekkelig grad vært integrert med vår kommunale kriseledelse?
- Ble kommunelegen involvert i beslutningsprosesser/kriseledelsen?
- Hvilke vaktordninger hadde vi/etablerte vi for kommunelegefunksjonen?
- Hvordan ble det gjort kontinuitetsplanlegging for nøkkelroller i kriseorganisasjonen (f.eks. kommunedirektør, beredskapssjef, kommunelege)?
- I hvilken grad ble planverket vi hadde fulgt?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Styring og regulering

- Hvordan løste vi oppdrag fra nasjonale myndigheter?
- Hvordan fungerte iverksetting av nasjonale tiltak?
- Har vi opplevd at det er blitt stilt nye krav og forventninger til oss?
- Hvordan foregikk beslutningsprosessene mht. innføring av lokale forskrifter og anbefalinger? Samspillet mellom kriseledelse/beredskapsledelse og vedtak i politiske organer.
- Hvordan fungerte samarbeid om lokale forskrifter/tiltaksnivå i de ulike bo- og arbeidsmarkedsregionene, og mellom de ulike bo- og arbeidsmarkedsregionene?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Krisekommunikasjon

- Hva er erfaringene med informasjonsformidling til befolkningen?
- Hva er erfaringene med informasjonsarbeid mot særskilte grupper?
- Hva er erfaringene med bruk av ulike kommunikasjonskanaler (mediene, egen nettside, sosiale medier, digitale møter o.l.)?
- Hvordan har vi håndtert henvendelser fra medier, befolkningen, næringslivsaktører og andre grupper?
- Hvordan ble kommunelegefunksjon benyttet/involvert i vår krisekommunikasjon?
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Skoler, barnehager og sårbare grupper

- Hvordan fungerte trafikklysmodellen?
- Hva er erfaringene med nedstenging og gjenåpning av barnehager/skoler?
- Hvordan ivaretok vi beskyttelse av og tilbud til sårbare grupper?
 - Helsestasjon, skolehelsetjeneste, hjemmetjeneste, omsorgsboliger, sykehjem, barnevernstjenester mv.
- I punktene over, hva fungerte og hva var utfordrende? Hvorfor var det slik?

Særlige lokale utfordringer

- Hvilke erfaringer har vi med oppgaver som følge av innreiserestriksjoner? Testing på grensen, karantenehotell mv.
- Hvilke særskilte lokale utfordringer har vi hatt, og hvordan har vi løst dem? Sjø- og offshore, gjestearbeidere mv.
- Hvilke utfordringer mener vi har kommet til syne for kommunesamfunnet som helhet?

OPPSUMMERING - Hva må vi ta vare på, hva kan vi lære og hva bør endres?

- Dette skal vi fortsette med:
 - ...
 - ...
 - osv.
- Dette skal vi slutte med:
 - ...
 - ...
 - osv.
- Dette skal vi begynne med:
 - ...
 - ...
 - osv.